

RESUM

La present investigació adreça la noció de terrorisme en relació amb les seues formes de representació. Així, partim del suposat que, pel que fa a terrorisme, llenguatge i imatge, realitat i representació, no funcionen com esferes separades, sinó com terrenys sols aparentment fronterers que no deixen de superposar-se, interaccionar o condicionar-se entre si. Ací ens fem servir de l'11-S com esdeveniment singular a través del qual desentranyar el relat que circumda la idea de terrorisme; un relat que ha fet de la imatge la seua principal ferramenta discursiva i de la ficció la seua estratègia propagandística més eficaç. En altres paraules, podríem dir que la narració post-11-S del terrorisme s'ha basat en l'explotació sense pal·liatius de la seua representació simplificada, atribuïnt a les seues imatges uns significats prèviament estipulats i imposant un model explicatiu que abandona per complet l'empirisme i l'estudi racional dels fets.

Si tradicionalment el concepte de terrorisme s'havia definit, tant històrica com jurídicament, a través d'una pretesa ambigüïtat, després de l'11-S es va extremar la seua indeterminació, ampliant-lo substancialment i incidint en la seua característica càrrega emotiva. Per tot això, en aquesta tesi doctoral oferim tres aproximacions diferents del concepte de terrorisme, enunciades des de l'intrincat nexce que la seua violència estableix amb les tècniques de representació. En la primera part, mitjançant una anàlisi comparativa de l'11-S, definim el terrorisme com una estratègia de violència política amb intencions comunicatives i simbòliques. En la segona part, reflexionem al voltant de la confluència de diferents estils de relat, creats tots ells amb l'afany de desactivació del contrarrelat que l'acció terrorista introdueix, descrivint el terrorisme com constructe mediàtic i com concepte narratiu. Finalment, en la tercera part, tractem la noció de terrorisme com un relat d'exterioritat, generat per expulsar la violència inherent al mateix Estat fora de l'ordre polític.

Cal fer menció que, tot i que prenem l'11-S com un punt de partida i cas d'estudi, aquesta investigació no se circumscriu exclusivament a aquest esdeveniment, sinó que adreça l'especificitat de la violència terrorista a través de l'anàlisi de les seues formes de representació amb vista a l'extracció d'unes conclusions generals. La metodologia d'aquesta investigació és, per tant, inductiva i la seua perspectiva és de caràcter transdisciplinari, combinant la investigació teòric-pràctica en arts, amb la indagació filosòfica i jurídica. D'això es deriva que les conclusions extretes al llarg d'aquesta tesi doctoral vinguen determinades tant per la reflexió teòrica com per la pròpia pràctica artística.